

P Á L Y A M Ű

Az Országos Bírósági Hivatal Elnöke a Bírósági Közlöny 2020/5. számában a 215.E/2020.(V.19.) OBHE határozatával írt ki pályázatot a Győri Ítélőtábla polgári kollégiuma kollégiumvezetői állásának betöltésére, melyben meghatározta a pályázat kötelező tartalmi elemeit. Pályaművemben a pályázati kiírás szerint, az abban meghatározott szempontrendszernek megfelelően kívánom bemutatni a Győri Ítélőtábla polgári kollégiumának jövőbeni működésével kapcsolatos terveimet, elképzeléseimet.

A kollégium és a kollégiumvezető feladatait alapvetően a Bszi., a Bjt., A bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás, az OBH Elnökének további szabályzatai, határozatai, ajánlásai, illetőleg a Győri Ítélőtábla Szervezeti és Működési Szabályzata határozzák meg. A fentiekén túl a pályaművem megfogalmazásánál figyelemmel voltam az Országos Bírósági Hivatal Elnöke által a bírósági szervezet számára meghatározott stratégiai célokra, továbbá a Győri Ítélőtábla Elnöke által meghatározott közép és hosszú távú tervekre.

Az ítélkezés időszerűsége

Alapvető kötelezettsége a bíróságoknak az ügyek ésszerű időn belüli, magas színvonalon történő befejezése. Ahhoz, hogy ezen kíváncsúnak a jövőben is eleget tudjunk tenni és meg tudjuk fogalmazni az ezzel kapcsolatos feladatokat, szükséges teendőket, célszerűnek tartom bemutatni a polgári kollégium 2016., 2017., 2018., 2019. és az eddigi 2020. évi ügyforgalmi adatait:

2016. január 1. – 2016. december 31.

peres ügyek

Időszak előttről folyamatban maradt:	90 db
Időszakban érkezett:	264 db
Ebből újraindult:	15 db
Rásználás:	3 db
Lesználás:	3 db

Befejezett ügyek:	243 db
0-3 hónap között	90 db (37,04 %)
3-6 hónap között	104 db (42,8 %)
6-12 hónap között	37 db (15,23 %)
1-2 év között	10 db (8,23 %)
2-3 év között	2 db (0,82 %)
3-5 év között	0 db
5 éven túl	0 db

Folyamatban maradt ügyek:	111 db
0-3 hónap között	62 db (54,95 %)
3-6 hónap között	39 db (35,14 %)
6-12 hónap között	10 db (9,01 %)
1-2 év között	0 db
2-3 év között	0 db
3-5 év között	0 db
5 éven túl	0 db

2017. január 1. – 2017. december 31.

peres ügyek

Időszak előttről folyamatban maradt:	111 db
Időszakban érkezett:	386 db
Ebből újraindult:	8 db
Rásználás:	94 db
Lesználás:	94 db

Befejezett ügyek:	368 db
0-3 hónap között	114 db (30,98 %)
3-6 hónap között	186 db (50,54 %)
6-12 hónap között	62 db (17,00 %)
1-2 év között	6 db (1,63 %)
2-3 év között	0 db
3-5 év között	0 db
5 éven túl	0 db

Folyamatban maradt ügyek:	129 db
0-3 hónap között	68 db (52,71 %)
3-6 hónap között	50 db (38,76 %)
6-12 hónap között	10 db (7,75 %)
1-2 év között	1 db (0,78 %)
2-3 év között	0 db
3-5 év között	0 db
5 éven túl	0 db

*2018. január 1. – 2018. december 31.
peres ügyek*

Időszak előttről folyamatban maradt:	129 db
Időszakban érkezett:	352 db
Befejezett ügyek:	407 db
0-3 hónap között	227 db (55,8 %)
3-6 hónap között	149 db (36,6 %)
6-12 hónap között	29 db (7,1 %)
1-2 év között	2 db (0,5 %)
2-3 év között	0 db
3-5 év között	0 db
5 éven túl	0 db
Folyamatban maradt ügyek:	74 db
0-3 hónap között	63 db (81,1 %)
3-6 hónap között	10 db (13,5 %)
6-12 hónap között	0 db
1-2 év között	1 db (1,4 %)
2-3 év között	0 db
3-5 év között	0 db
5 éven túl	0 db

*2019. január 1. – 2019. december 31.
peres ügyek*

Időszak előttről folyamatban marad	74 db
Időszakban érkezett	251 db

Befejezett ügyek:	264 db
0-3 hónap között	102 db (38,6 %)
3-6 hónap között	137 db (51,9 %)
6-12 hónap között	23 db (8,7 %)
1-2 év között	2 db (0,8 %)
2-3 év között	0 db
3-5 év között	0 db
5 éven túl	0 db
Folyamatban maradt ügyek	61 db
0-3 hónap között	34 db (55,7 %)
3-6 hónap között	17 db (27,9 %)
6-12 hónap között	10 db (16,4 %)
1-2 év között	0 db
2-3 év között	0 db
3-5 év között	0 db
5 éven túl	0 db

Az összevetésből megállapítható, hogy a 2017-es időszakban peres ügyből 122 ügygel több érkezett, mint 2016-ban, ami jórészt a Székesfehérvári Törvényszéknek a Győri Ítéltábla illetékességi területe alá kerüléséből adódott. Ugyanakkor 2018-ban az érkezésünk 34 ügygel kevesebb volt, mint a 2017-es évben, de még így is 88 ügygel több, mint 2016-ban.

2017. évhez képest ez mindössze 8,8 %-os ügyérkezési csökkenésnek felel meg.

A 2019. évben 251 ügy érkezett, 101 darabbal (28,7 %) kevesebb, mint 2018-ban, annak 71,3 %-a.

Ugyanakkor a 2019. évben 143 db peres ügygel kevesebbet fejezett be az ítéltábla, mint a 2018. évben, ami a bázis 2018. évnek 64,86 %-a. Az ügyhátralékunk így is tovább csökkent (a 2018. évi 74 db-ról 61 db-ra). Csökkent a befejezéseink aránya a 0-3 és 3-6 hó közötti időszakban, ugyanakkor nőtt úgy a 3-6 hónap közötti, mint a 6-12 hónap közötti csoportban.

2 év pertartam feletti befejezésünk nem volt.

A folyamatban maradt ügyeink a 0-3 hónap közötti tartamban jelentősen csökkentek, ugyanakkor 3-6 hónap között, illetve 6-12 hónap között nőttek.

2019. évben úgy a befejezett, mint a folyamatban maradó ügyek pertartamára vonatkozó adatokat – akárcsak az érkezéscsökkenést – az új Pp. átgyűrűző hatásának tudnám be: jóval nagyobb arányban érkeztek olyan nehéz megítélésű, terjedelmes, már a törvényszékeken is hosszabb pertartamú ügyek, amelyeknek a befejezése – az ottani érkezéscsökkenéseknek is betudhatóan – az ítéletáblára a 2018-as év második felétől érkezetten a 2019. évtől érezteti a hatását.

2016. január 1. – 2016. december 31.

nemperes ügyek

Időszak előtről folyamatban maradt:	160 db
Időszakban érkezett:	1224 db
Befejezett ügyek (kijelölések nélkül):	1232 db
0-3 hónap között	1034 db (77,48 %)
3-6 hónap között	147 db (16,32 %)
6-12 hónap között	50 db (6,09 %)
1-2 év között	1 db (0,11 %)
2-3 év között	0 db
3-5 év között	0 db
5 éven túl	0 db
Folyamatban maradt ügyek:	152 db
0-3 hónap között	113 db (74,34 %)
3-6 hónap között	27 db (17,76 %)
6-12 hónap között	12 db (7,89 %)

1-2 év között	0 db
2-3 év között	0 db
3-5 év között	0 db
5 éven túl	0 db

2017. január 1. – 2017. december 31.

nemperes ügyek

Időszak előttről folyamatban maradt:	152 db
Időszakban érkezett:	1236 db

Befejezett ügyek (kijelölések nélkül):	1185 db
0-3 hónap között	1004 db (76,24 %)
3-6 hónap között	105 db (13,36 %)
6-12 hónap között	76 db (13,64 %)
1-2 év között	0 db
2-3 év között	0 db
3-5 év között	0 db
5 éven túl	0 db

Folyamatban maradt ügyek:	212 db
0-3 hónap között	176 db (83,74 %)
3-6 hónap között	33 db (14,78 %)
6-12 hónap között	3 db (0,01 %)
1-2 év között	0 db
2-3 év között	0 db
3-5 év között	0 db
5 éven túl	0 db

2018. január 1. – 2018. december 31.

nemperes ügyek

Időszak előttről folyamatban maradt:	212 db
Időszakban érkezett:	982 db
Befejezett ügyek:	1088 db
0-3 hónap között	831 db (76,38 %)
3-6 hónap között	191 db (17,55 %)
6-12 hónap között	61 db (5,88 %)
1-2 év között	2 db (0,18 %)
2-3 év között	0 db
3-5 év között	0 db
5 éven túl	0 db
Folyamatban maradt ügyek:	106 db
0-3 hónap között	77 db (72,64 %)
3-6 hónap között	18 db (16,98 %)
6-12 hónap között	11 db (10,37 %)
1-2 év között	0 db
2-3 év között	0 db
3-5 év között	0 db
5 éven túl	0 db

2019. január 1. – 2019. december 31.

nemperes ügyek

Időszak előttről folyamatban marad	99 db
Időszakban érkezett	798 db

Befejezett ügyek	820 db
0-3 hónap között	720 db (87,8 %)
3-6 hónap között	78 db (9,5 %)
6-12 hónap között	22 db (2,7 %)
1-2 év között	0 db
2-3 év között	0 db
3-5 év között	0 db
5 éven túl	0 db
Folyamatban maradt ügyek	77 db
0-3 hónap között	57 db (74 %)
3-6 hónap között	13 db (16,9 %)
6-12 hónap között	7 db (9,1 %)
1-2 év között	0 db
2-3 év között	0 db
3-5 év között	0 db
5 éven túl	0 db

A nemperes érkezések száma a 2018. évhez képest 18,74 %-kal csökkent, ezzel együtt és ehhez képest a 2018. év viszonylatában a befejezéseink számának csökkenése mellett is szintén javultak itt is az ügyhátralék mutatóink, azaz a 2019. évben folyamatban maradt nemperes ügyeink száma a 2018. évihez képest 29 üggyel csökkent. Ugyanakkor minden tartományban lényegesen sikerült javítanunk az időszerűségi adatainkon: a nemperes ügyeink 97,3 %-át 0-6 hónap között, 2,7 %-át 6-12 hónap között fejeztük be, éven túli befejezésünk pedig nem volt.

2020. január 1 – 2020. június 30.

peres ügyek

Időszak ellőtről folyamatban maradt 61 db

Időszakban érkezett	98 db
Ebből újra indult	8 db
Befejezett ügyek	124 db
0-3 hónap között	66 db (53,23 %)
3-6 hónap között	40 db (32,26 %)
6-12 hónap között	16 db (12,9 %)
1-2 év között	2 db (1,61 %)
2-3 év között	0 db
3-5 év között	0 db
5 éven túl	0 db
Folyamatban maradt ügyek	35 db
0-3 hónap között	19 db (54,28 %)
3-6 hónap között	11 db (31,43 %)
6-12 hónap között	5 db (14,29 %)
1-2 év között	0 db
2-3 év között	0 db
3-5 év között	0 db
5 éven túli	0 db

2020. január 1 – 2020. június 30.

nemperes ügyek

Az időszak előttről folyamatban maradt:	80 db
Érkezett:	375 db
Befejezett ügyek	379 db
0-3 hónap között	334 db (88,13 %)
3-6 hónap között	33 db (8,7 %)

6-12 év között	12 db (3,17 %)
1-2 év között	0 db
2-3 év között	0 db
3-5 év között	0 db
5 éven túl	0 db

Folyamatban maradt ügyek	46 db
0-3 hónap között	43 db (93,5 %)
3-6 hónap között	3 db (6,5 %)
6-12 hónap között	0 db
1-2 év között	0 db
2-3 év között	0 db
3-5 év között	0 db
5 éven túl	0 db

2019. első félévében az érkezési/befejezési adatok a következők voltak:

Folyamatban volt január 1-én		Érkezett		Befejezett		Folyamatban maradt	
Peres	Nemperes	Peres	Nemperes	Peres	Nemperes	Peres	Nemperes
74	106	148	457	131	483	91	80

Az utóbbi két időszak összevetéséből az állapítható meg, hogy az érkezések száma a megelőző év első félévi adataihoz képest a peres ügyek között kisebb, míg a nemperesek között nagyobb mértékben csökkent.

Álláspontom szerint, elsősorban a peres ügyekben – ami kihatott a Pkf-es és Gkf-es érkezésekre is – ez három ok együttes hatásának következtében állhatott ilyen mértékben elő. Egyrészt az új Pp. hatálybalépését követően igen nagymértékű volt a keresetlevél

visszaautasítások száma, ez egy időszakban egyfajta érkezési hullámvölgyet képezett, ami az érkezésekben 2018. második féléve végétől kezdte éreztetni a hatását, 2019-re teljesedett ki.

A prognózisom szerint ez a hullámvölgy 2020. második félévétől ki fog simulni, de a 2017-es értékeket elérni már nem fogja. Másrésről a Korona-vírus járvány következtében hozott veszélyhelyzeti intézkedések is a polgári ügyszakban elnehezítették a tárgyalások tartását. Harmadrészt pedig az új Pp. megváltozott hatásköri szabályai nem tartalmazzák a tisztességtelen szerződési feltételek megtámadása tárgyában indított perek vonatkozásában a törvényszék hatáskörét, ezek az ügyek döntően 30 millió forint perérték alattiak, így járásbírói hatáskörbe kerültek át (ún. „devizahiteles” perek). Megjegyzem, hogy az ítélőtáblák kollégiumvezetőinek ez év tavaszi Skype-on tartott tanácskozásán kidolgoztunk olyan a Pp. hatásköri és részben illetékességi szabályait módosító szövegszerű módosítási javaslatot, ami reményeink szerint csökkenteni fogja a járásbíróságok, de a Fővárosi Ítélőtábla terhelését is.

Megemlíteném, hogy a Fővárosi Ítélőtábla adatait figyelmen kívül hagyva 2017. évben az érkezéseket tekintve a peres ügyekben a 3. helyen álltunk, míg a befejezett ügyekben a Szegedi Ítélőtáblától alig elmaradva a 2. helyen. A nemperes ügyeket illetően az érkezések tekintetében a Debreceni Ítélőtábla mögött a 2. helyen, a befejezések vonatkozásában szintén ugyanígy a Debreceni Ítélőtábla mögött a 2. helyen voltunk.

Szintén a Fővárosi Ítélőtábla adatait figyelmen kívül hagyva a többi négy ítélőtábla közül úgy az összes érkezés, mint az összes befejezés vonatkozásában a Győri Ítélőtábla 2018-ra az első helyre lépett elő, ezt a pozíciót 2019-ben is tartottuk, ugyanakkor a folyamatban maradt ügyeinket illetően is ezen pozícióban álltunk azzal, hogy a többi ítélőtábla folyamatban maradt ügyeihez képest a Győri Ítélőtáblán az ügyhátralék eltérés az érkezések/befejezések tükrében elenyésző volt.

Az érkezési és befejezési arány szerinti sorrend a 2019. évben a Győri Ítélőtáblát követően a következő: 2. a Debreceni Ítélőtábla, 3. a Szegedi Ítélőtábla és a Pécsi Ítélőtábla. Ugyanakkor némiképp változik a sorrend a hátralékos ügyeket illetően, itt a Győri Ítélőtáblát a Szegedi Ítélőtábla, majd a Debreceni és végül a Pécsi követi.

Az ítékezés megalapozottsága

Hangsúlyosan elsődleges követelmény az ítékezés megalapozottsága.

Erre egyebek mellett a Kúriáról visszaérkezett felülvizsgálati eljárásban, illetőleg fellebbezési eljárásban született határozatok adnak egyfajta mutatót:

A 2018. évben felülvizsgálati eljárás után visszaérkezett, érdemi felülvizsgálatot nyert peres ügyekben hozott határozatok száma összesen 44 db volt, melyből:

hatályában fenntartó:	35 db (80 %)
részben hatályon kívül helyező*:	7 db (15 %)
hatályon kívül helyező*:	2 db (5 %)
hivatalból elutasító:	17 db
felfüggesztés:	0 db
felülvizsgálati kérelem visszavonása:	2 db
egyéb befejezés:	0 db

A 2019. év ugyanezen adatai:

Érdemi felülvizsgálatot nyert:	56 db
hatályában fenntartó:	43 db (77 %)
hatályon kívül helyező*:	3 db (5 %)
részben hatályon kívül helyező*:	10 db (18 %)
hivatalból elutasító:	11 db
felülvizsgálati kérelem visszavonva:	---
egyéb (felfüggesztés, félbeszakadás):	3 db

2020. évben (július 31-ig)

Visszaérkezett, érdemi felülvizsgálatot nyert:	46 db
hatályában fenntartó:	39 db (85 %)
részben hatályon kívül helyező*:	4 db (8 %)
hatályon kívül helyező*:	3 db (7 %)

hivatalból elutasító:	7 db
felülvizsgálati kérelem visszavonva:	1 db
félbeszakadás:	1 db
felülvizsgálati kérelem megtagadva:	1 db
egyéb:	1 db

Ezek az adatok a nemperes ügyekben a következők:

2018. évben 21 ügy nyert érdemi felülvizsgálatot, ebből

hatályában fenntartó:	18 db (86 %)
részben hatályon kívül helyező*:	1 db (4 %)
hatályon kívül helyező*:	2 db (10 %)

hivatalból elutasító:	46 db
felfüggesztés:	0 db
felülvizsgálati kérelem visszavonása:	1 db
egyéb befejezés:	0 db

2019. évben

Érdemi felülvizsgálatot nyert:	5 db
hatályában fenntartó:	5 db (100 %)
hatályon kívül helyező*:	---
részben hatályon kívül helyező*:	---

hivatalból elutasító:	24 db
felülvizsgálati kérelem visszavonva:	3 db
egyéb (félbeszakadás):	1 db

2020. évben (július 31-ig)

Visszaérkezett, érdemi felülvizsgálatot nyert:	2 db
hatályában fenntartó:	2 db (100 %)
részben hatályon kívül helyező*:	-
hatályon kívül helyező*:	-

hivatalból elutasító:	4 db
felülvizsgálati kérelem visszavonva:	-
félbeszakadás:	-
felülvizsgálati kérelem megtagadva:	-
egyéb:	-

* A részben hatályon kívül helyező kúriai határozatok ténylegesen nem új eljárásra utasították az első vagy másodfokú bíróságot, esetleg mindkettőt, hanem ezekben az ügyekben a Kúria részben megváltoztatta a jogerős határozatokat. A kúriai határozat megfogalmazása a törvényi rendelkezésnek megfelelően az volt, hogy a megváltoztatással érintett részeket hatályon kívül helyezték és a hatályon kívül helyezett rendelkezések helyett hozott új döntést az adott kérdésekben a Kúria. A teljes egészében hatályon kívül helyezések sem teljes mértékben új eljárásra utasító döntések a fentiekhez hasonlóan.

<u>Fellebbezett ügyek 2018. évben</u>	21 db
helybenhagyó:	16 db (84,21 %)
megváltoztató:	3 db (15,79 %)
hivatalból elutasító:	1 db
fellebbezés visszavonása:	1 db
egyéb befejezés:	0 db

<u>A 2019. évben :</u>	11 db
helybenhagyó:	8 db (72,7 %)
megváltoztató:	3 db (27,3 %)
hivatalból elutasítva	1 db

A 2020. évben:

Visszaérkezett három peres ügy, amelynek eredménye egy-egy részben megváltoztató, hatályon kívül helyező és hivatalból elutasító döntés lett.

A nemperes ügyek közül hat érkezett vissza, mind a hat esetben helybenhagyó döntés született másodfokon.

Ezekből az adatokból is megállapítható, hogy a megalapozottság követelményét illetően a Győri Ítéltábla teljesítménye nagyon jó, ami egyben nem jelenti azt, hogy azon ne lehetne tovább javítani.

Az emberi, tárgyi és pénzügyi erőforrásokkal való gazdálkodás

Az ítéltáblán ezen belül a polgári kollégiumot érintően az emberi, tárgyi és pénzügyi erőforrásokkal való gazdálkodás az igazgatási vezetés, azaz az ítéltábla elnöke hatáskörébe tartozik a Bszi. 119. § a./, b./, c./ pontja alapján, ugyanakkor szükséges az, hogy a kollégiumvezető a kollégiumot illetően a forrásokat, a szükséges igényeket folyamatosan figyelemmel kísérje és szükség esetén ezt az igazgatási vezető felé jelezze.

Örömmel tapasztaltam, hogy a fentiekkel kapcsolatosan is az ítéltábla elnökével a kommunikációnk kifogástalan, a problémákra folyamatosan nyitott volt, igyekezett és igyekszik is azokat a lehetőségekhez képest gyorsan, hatékonyan megoldani.

Részben visszautalva az ügyforgalmi adatokra kívánom megjegyezni a következőket:

Korábban (2016.) az ítélőtáblán öt polgári tanács működött, melyből kettőt – természetesen csökkentett tárgyalási kötelelemmel – az ítélőtábla elnöke, polgári elnökhelyettese, illetőleg polgári kollégiumvezetője vezetett. Az elnök asszony mandátumának lejártával, egyben az V. tanács elnökének nyugdíjba vonulásával átvette az V. tanács vezetését. Később az elnökhelyettes asszony és a polgári kollégiumvezető úr mandátuma is lejárt, így kialakult az a helyzet, hogy az ítélőtáblán öt tanácselnökre hét előadó bíró jutott mindössze. A folyamatos tárgyalási kötelemek és az elvárt mennyiségi és minőségi mutatók teljesítése megkívánta azt az általam egyébként nagyon nem kívánatosnak tartott helyzetet, hogy gyakorlatilag az összes előadó bíró szinte minden tanácsban tárgyal. Ez olyan tárgyalási beosztást kívánt meg, amelyben három tanács működött, ebből két tanácsban két tanácselnökkel (a megbízott kollégiumvezető önállóan vezetett tanácsot). A megbízott kollégiumvezető havi 2 tárgyalási nap, a tanácselnökök pedig havi 2,5 tárgyalási nap tartási kötelelemmel bírtak. Ilyen körülmények között a kiesett tárgyalási napok már rendkívüli nehézséggel voltak pótolhatók, a folyamatosság csupán aktív ad hoc beavatkozásokkal volt biztosítható. Feltétlenül szükségünk volt a törvényszékekről előadó bírák kirendelésére az ítélőtáblához, csak az ő segítségükkel tudtuk a folyamatosságot, időszerűséget biztosítani az előadó bírák egyenkénti elvárható terhelése mellett. Mindezekért külön köszönetemet nyilvánítom az érintett törvényszékek elnökeinek továbbá kiemelten a kirendelt bírának a Győri Ítélőtáblán végzett szolgálataikért. A fenti helyzetben csak a segítségükkel tudtuk az ítélőtábla működőképességét fenntartani és a már bemutatott időszerűségi és megalapozottsági mutatókat produkálni.

2017. évben pályázat nyomán egy, egyébként már kirendeléssel nálunk dolgozó bíró kapott az ítélőtáblára kinevezést, egy további bíró szintén pályázat nyomán kinevezéssel 2018. január 1-jétől lépett az ítélőtáblán szolgálatba. 2018. évre tehát az előadó bírói létszám kilenc főre nőtt, ez tette lehetővé újra öt tanács kialakítását és a tanácsok bizonyos fokú specializációját.

A 2018. évre kialakított ügyelosztási rend és az annak alapján szerkesztett tárgyalási beosztás szerint egy-egy bíró már legfeljebb két tanácsban adott elő, a terhelések a kiegyenlítődtek, a tanácselnökök tárgyalási napjainak száma – a megbízott kollégiumvezető havi két tárgyalási napi köteleme mellett – havi háromra nőtt, így a megnövekedett tárgyalási napokkal, a kiszámíthatósággal, a kiegyenlítettséggel hatékonyabban lehetett az időszerűséget és a megalapozottságot hosszabb távon is biztosítani.

2019. évben egy tanácselnökünk és egy eladó bírónk, 2020-ban egy további tanácselnökünk nyugdíjba vonulása okán két tanács megszűnésével három tanács működik a polgári ügyszakban. Ez óhatatlanul nagyobb terhet ró ezen a téren az általam vezetett tanácsra – gyakorlatilag az általam vezetett tanács teljesértékű tanácsként működik – ennek ellenére sikerült fenntartani az állandó tanácsok álláspontom szerinti kívánatos rendszerét. Mindazonáltal kívánatosnak tartanám egy további tanács felállítását – melyhez az előadó bírói létszám rendelkezésre áll – mivel az érkezés csökkenésében megnyilvánuló „kegyelmi állapot” úgy gondolom az év második felétől fokozatosan csökkenni fog, még ha az eredeti szintre nem is áll vissza. (A törvényszékeken is megfigyelhető volt a kezdeti ügyszámuhanás utáni szívós emelkedés, azonkívül – a járásbíróságok és a Fővárosi Ítéltábla terhelését csökkentendő – mint, ahogyan korábban írtam, az ítéltáblai kollégium vezetők együttes javaslatot dolgoztak ki a Pp. egyes hatásköri és egyes illetékességi rendelkezéseinek módosítására.)

A Győri Ítéltáblán öt titkári állás engedélyezett, mindegyik betöltött. Ebből négy fő a polgári ügyszakban, egy fő pedig a büntető ügyszakban teljesít szolgálatot. Problémát okoz, hogy a három polgári ügyszakba beosztott titkárból egy fő GYES-en van. Öröm, hogy egy olyan jogi egyetemi diplomával rendelkező bírósági ügyintézőnk is visszatért a szülés után, aki rendkívül nagy segítséget nyújt a döntések írásba foglalásánál, a tárgyalások előkészítésénél.

A jelenlegi helyzetben elmondható, hogy a polgári kollégium működésének tárgyi és személyi feltételei, így a bírák és ügyintézők megfelelő elhelyezése – ügyintézőknél, titkároknál szűkösen – a szükséges felszerelések biztosítása, jogszabályokkal, szakirodalommal való ellátás alapvetően a jelenlegi létszámhoz még megfelelően biztosított.

Integritás

A Győri Ítéltáblán működő kollégiumok – így a polgári kollégium – a módosított igazgatási szabályzat szerinti egységes ügyelosztási rendjének honlapra való feltétele törvényi kötelezettség, valamint az a hirdetőtáblán is kifüggesztésre került, amely az átláthatóság egyik biztosítója.

Támogatom az ítélőtábla elnökének azon tervét is, miszerint fontosnak látja, hogy az átláthatóságnak nemcsak kifelé, hanem a bíróságon belül a bírák és a bírósági dolgozók felé is meg kell valósulnia a vezetés részéről, amely a rendszeres megbeszélések, tanácskozások tartására irányul, illetve, hogy az elnökön, valamint a helyettesén kívül a további bírósági vezetők is közvetítsék a problémákat a dolgozók felé, illetőleg fordított irányba is. Nincs akadálya annak sem természetesen, hogy a bírák vagy igazságügyi alkalmazottak a vélemények, ötletek előterjesztésekor anonimak kívánnak maradni. A lényeg, hogy az ötletek, vélemények, problémák megfogalmazásra kerüljenek, hasznosíthatóak, a problémák napfényre kerülve megoldhatóak legyenek.

A bíróságon sajtószóvivő – amely feladatot jelenleg a megbízott elnökhelyettes végzi – és sajtótitkár működik, ennek következtében az egyes társadalmilag jelentős, és/vagy sajtóérdeklődéssel kísért döntésekről és azok indokairól, körülményeiről a szélesebb közönség a médián keresztül értesülhet.

Szintén csatlakozva az ítélőtábla elnökének cselekvési tervéhez, semmi akadályát nem látom annak, hogy egy-egy bonyolultabb, sajtóérdeklődésre számot tartó ügyben a kollégiumvezető is részt vegyen a sajtótájékoztatón, segítve az adott döntésnek a média felé történő adekvát közvetítését, bár a jelenlegi sajtószóvivő egy felkészült polgári bíró, akinek ez különösebb nehézséget nem okoz.

Képzések

A bírói lét általában is, de a jelenlegi rendkívül gyorsan és mélyrehatóan változó jogszabályi környezetben folyamatos képzési szükségességgel jár. Az ítélőtábla elnöke a pályázatában kifejtette, hogy a helyi szinten megvalósuló képzések összehangolásában hangsúlyos szerepet kíván vállalni, ekörben rendszeres megbeszéléseket szeretne folytatni a törvényszékek vezetői részvételével.

Az ítélőtábla elnökének ezen törekvését is messzemenően támogatom, szívesen segítek a polgári ügyszak vonatkozásában a törvényszéki kollégiumvezetők felé való közvetítésében az igény, a tárgyi és a személyi kör felmérésében.

2018. január 1-jétől kezdődő hatállyal hatályba lépett a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény, amely szemléletmódjában, rendszerében és egyébként is mélyen megváltoztatta a bírósági eljárásoknak az 1952. évi III. törvényen alapuló rendszerét.

Szívesen részt vettem/veszek – prompt igények esetén is – az illetékességi területünk alá tartozó törvényszékeken, az esetleg még ezután is felmerülő problémák megvitatásában, a jó gyakorlatok felmérésében és közvetítésében, természetesen nem csupán az új Pp-t érintő, de ettől eltérő problémákat illetően is, akár előadások, akár workshop jellegű foglalkozások, bírói tanácskozások, kollégiumi ülések keretében, valamint bármely más módon, amely az ítélkezés megalapozottságát, egységesítését elősegítheti.

Már jó ideje a törvényszéki bírói tanácsokba való delegálásom okán a törvényszéki kollégiumvezetőkkel – akiknek többsége korábban az adott törvényszék bírói tanácsának tagja vagy épp elnöke volt –, illetőleg a törvényszéki elnökökkel jó kapcsolatokat alakítottam ki, ezt erősítette tovább a regionális Pp. képzések körében kifejtett koordinációs tevékenységem. Ennek során a törvényszéki kollégiumvezetők maximális együttműködési készséget mutattak, kölcsönösen segítették egymást előadókkal, jómagam négy törvényszéken három témában tartottam előadást. Mindezek nagyban hozzájárultak a regionális Pp. képzés sikeréhez.

Tervek, célok, elképzelések

A Kúriával, a társítélőtáblákkal, a törvényszékekkel a rendszeres együttműködést továbbra is rendkívül fontosnak tartom. Erősíteni kívánom az ítélőtábla közvetítő szerepét a Kúria és a törvényszékek között, a Kúria az ítélőtáblák és a törvényszékek kollégiumi üléseire rendszeres meghívást kapok.

Ekörben kiemelten fontosnak tartom a törvényszékeken felmerülő problémák összegyűjtését, a megoldási módok szintetizálását, az adott körben az ítélőtáblák, a többi régió törvényszékeinek gyakorlatával való összevetését, és ha szükséges a Kúria, mint a jogegység letéteményese felé történő csatornázását, megjelenítését.

Ugyanakkor az információk áramoltatása ellenkező irányban is fontos. A Kúria kollégiumának tagjaként az ott megfogalmazott jogértelmezések, állásfoglalások

törvényszékek felé való közvetítését, a regionális gyakorlatokba történő integrálása elősegítését a továbbiakban is folytatni kívánom.

Ezt a célt segíti elő, ha a törvényszéki kollégiumvezetők, mint az ítéltábla kollégiumának tagjai a kollégiumi ülésünkön az oda meghívott, a Kúria kollégiumvezetőjének, vagy az ő útján az adott kérdéskörben tárgyaló szaktanács tanácselnökének álláspontját közvetlenül, interaktív módon is megismerhetik, a törvényszékeik felé közvetíthetik.

Erősíteni kívánom a kollégium tagjainak bevonását a kollégium munkájába akár a törvényszéki kollégiumvezetők által jelzett jogértelmezési problémák feldolgozásába, előkészítő anyagok készítésébe akár ítéltáblai bírák, törvényszéki bírák közreműködésével, esetleg csoportok létrehozásával melyeknek első és másodfokon tárgyaló bírák is tagjai lennének. Az általuk kidolgozott megoldásokat vitathatná meg a kollégium. A csoportképzés ezen elvét azért látom fontosnak, mert így a kidolgozandó megoldási javaslat úgy az első, mint a másodfokú látásmódot is tükrözhetné.

Tovább erősíteni szándékozom a kapcsolatokat a társítéltáblákkal, azok kollégiumvezetőivel, a vészhelyzet ideje alatti Skype-tanácskozások gyakoribbá tételével, rendszeres közös e-mail váltásokkal, egymás kollégiumi ülésein való kölcsönös részvétellel, esetleg azokon akár előadói szerepkör vállalásával is.

Az ítéltábla elnökével összhangban fontosnak tartom a tanácselnöki feljegyzések évenkénti szóbeli formában való ismertetését, amelyeken az ítéltáblai és az adott törvényéki kollégiumvezető, az érintett ítéltáblai tanácselnökök, továbbá a szintén érintett törvényszéki bíró vesz részt.

Szintén továbbra is fontosnak tartom tanácselnöki értekezletek rendszeres tartását, adott esetben az ítéltáblai bírák részvételével kibővített formában, hisz ez a forma lehet az első állomása a jogértelmezési problémák egységes megoldása irányába tett lépéseknek.

Kíváncsún tartom olyan értelemben kibővített kollégiumi ülések, bírói tanácskozások tartását, hogy arra az egyes törvényszékekről elsőfokú ügyeket tárgyaló bírákat is meghívánánk, ennek célja az lenne, hogy közvetlenül megtapasztalhassák a más megyékben is

felmerülhető problémákat, közös gondolkodás után azokra megoldást találjunk, ezzel elősegítsük a regionális gyakorlat egységesítését.

Ugyanígy a törvényszéki tanácselnökökkel való közös tanácskozást is tervezem, hiszen ők is és az ítélőtábla is másodfokon ítélik meg, az új Pp. alkalmazásával kapcsolatban óhatatlanul merülnek fel a másodfokú eljárást is érintő gyakorlati problémák, az egységes ítélkezési gyakorlat közösen történő kialakítása hatékonyabbá teszi az ítélkezést.

Ez év őszére (szeptember vége – október eleje) terveztem egy olyan bírói tanácskozással egybekötött kollégiumi ülést, melyre a kollégium vezetőin kívül az adott törvényszék másodfokú tanácselnökeit illetőleg tanácsnokként egy-egy bírót is meghívnék egy work-shop jellegű tanácskozásra, melynek témája az új Pp. másodfokú szabályainak alkalmazásával kapcsolatos, a gyakorlatban eddig felmerült problémák átbeszélése lenne. Ezzel kapcsolatban még júniusban felhívást adtam ki a törvényszéki kollégiumvezetőknek, hogy jelezzék az ilyen problémákat, illetőleg azt is, hogy amennyiben sikerült, mi módon oldották azokat meg, illetőleg tegyenek javaslatot azok megoldására.

Egy törvényszéktől már jött egy probléma csokor megoldási javaslattal is, a többi kollégium vezetőitől is várható, mindenesetre pozitív visszajelzéseket kaptam, örülnek a lehetőségnek.

A törvényszéki kollégiumok vezetői tagjai az ítélőtábla polgári kollégiumának, de rajtuk kívül is kooptáltunk tagokat a törvényszékekről, akiknek a mandátuma sajnos 2020. június 27-én lejárt. Az egyik kooptált tagunk sikeres pályázatot követően kinevezést nyert 2018. január 1-jétől a Győri Ítélőtáblára. Szándékomban áll ezt a gyakorlatot is tovább folytatni, akár az eddigi kooptált tagjaiknak vagy az adott törvényszékről más, első vagy másodfokú bírónak, tanácselnöknek is lehetőséget adni, ezzel is erősítve az ítélőtábla és a törvényszéki kollégiumok közötti kapcsolatokat.

Felvetni kívánom a törvényszéki kollégiumvezetőknek egy közös példatár létrehozását, amelybe a törvényszékek az olyan elvi jelentőségű döntéseiket tölthetnék fel, amik esetleg az ítélőtáblára nem jutnának el. Ez lehetőséget adna a törvényszékeknek a társbíráskodás ítélkezési gyakorlatának jobb megismerésére.

A Győri Törvényszék rendszeresen küld az ítélőtáblára gyakorlati képzések keretében fogalmazókat, ezt a gyakorlatot szeretném a többi törvényszékkal kapcsolatban az ítélőtábla elnökének cselekvési tervével összhangban is szorgalmazni, rendszeresíteni.

Az ítélőtáblán immár rendszeressé vált a perszimulációs verseny 2017., 2018-ban és tavaly ősszel is igen nagy sikerű versenyt bonyolítottunk, ahol a törvényszékek bírósági titkárai egy-egy fővel polgári, illetőleg büntető tárgyalási szimulációt folytattak le, mint a tárgyalást vezető bírók. A példaesetet és a szereplapokat jómagam dolgoztam ki. Ennek során meglepően magas anyagi jogi és eljárásjogi tudásról tettek bizonyosságot, meglepően rutinosan vezették a le a tárgyalást, pedig a „peres felek”, „tanúk”, „szakértők” mindent megtettek, hogy zavarba hozzák a tárgyalást levezető „bíró” a rendfenntartás, de a váratlan perjogi szituációk kezelésének körében is. Ezt a gyakorlatot továbbra is fenn kívánom tartani, szándékom szerint azt megszervezem, bonyolítom.

Ugyanilyen gyakorlatot kívánok kialakítani a jogeset megoldási versenyeket illetően is, szintén a törvényszékek együttműködésére számítva.

Az ítélőtábla és a Széchenyi István Egyetem, valamint a hivatásrendek közti jó kapcsolatot tovább kívánom erősíteni oly módon is, hogy egy-egy kollégiumi ülésre meghívást szeretnék intézni hozzájuk, akár úgy mint egyszerű tanácskozó tag, vagy akár előadóként is.

Szeretnék teret engedni, kezdeményezni, hogy az egyetemi hallgatók szeminárium keretében tárgyalásokat látogassanak, esetlegesen és igény szerint a tárgyalást követően lehetőség nyílik arra, hogy átbeszéljük közösen a tárgyalásvezetést és az egyéb felmerülő anyagi jogi és eljárásjogi problémákat.

Hasonlóan szeretnék nyitni a középiskolák felé is, lehetőséget adva arra, hogy a bíróság nyilvános működését megismerjék, megértsék, természetesen kevésbé szakmai jelleggel, mint ahogy azt a joghallgatók esetében gondolom.

Zárszó

A fentiekben vázlatosan jelzett célok megvalósítása csak közösen, a bíró kollégáimmal együttműködve történhet, eddigi támogatásukat és munkájukat megköszönve további támogatásukat kérem, hogy az ítélezéssel kapcsolatos változó kihívásokra adekvát válaszokat tudjunk adni.

Kérem a Tisztelt Elnök Urat, hogy személyem és pályázatom alkalmassága esetén a Győri Ítéltábla polgári kollégiumvezetői állására nevezzen ki.

Győr, 2020. augusztus 6.

Dr. Lezsák József

